

Reeds in 1892 waren er bezwaarden die zeiden dat het een overwegend bezwaar was voor Gereformeerd te erkennen, wat door voorgangers der Doleerende Kerken is uitgesproken en geleerd omtrent wedergeboorte en den Heiligen Doop.

Hij geeft dan eenige bekende citaten van Dr. Kuyper en spreekt uit dat in 1905 de veronderstelde wedergeboorteleer niet is veroordeeld, maar geduld. Niet alleen geduld maar zelfs min of meer gesanctioneerd. Wat tevoren het particuliere gevoelen van Dr. Kuyper en de zijnen kon heeten is sinds 1905 met eenige reserve en na 1942 zonder eenige reserve de officiële leer der Geref. Kerken in Nederland, p. 3.

De kwestie van cand. Schilder bewijst, dat dit oordeel juist is. Voor wie ontken, dat de Sacramenten aanwezige inwendige genade verzegelen is in de Gereformeerde Kerken geen plaats.

De Heerma wijst er op, dat het met de z.g.n. binding aan de verklaring van 1905 nog al los liep. Hoe kon anders b.v. Prof. Bouwman in „De Bazuin” van 25 Juni 1921 schrijven: „Wij voor ons zijn van oordeel, dat het geheel onjuist is te spreken van doopen onder veronderstelling van wedergeboorte, niet alleen omdat de term niet is in overeenstemming met de Schrift en met de wettelijkheid, maar tevens omdat er zoo licht gevaarlijke stellingen uit kunnen worden afgeleid”.

Dit citaat is zeer belangrijk. Het bevestigt de uitspraak van Prof. Schilder in zijn bekenden brief van 13 December 1943 aan de Synode, dat hij de uitspraken van 1905 in zijn studententijd aan de Hoogeschool der Kerken heeft horen bestrijden. De Heerma zegt, dat de bezwaren van Dr. Rietberg e.a. dezelfde zijn, als die van de Chr. Geref. Zeer terecht spreekt hij van het „goochelen met „Praeadvies” en „Toelichting” die in de Geref. Kerken blijkbaar al naar het uitkomt, nu eens op en dan weer onder de tafel zijn” p. 5. Verder wijst hij er op, hoe vreemd het is, dat men 1905 en 1942 zoo blindend acht, dat deze leeruitspraken het karakter van een belijdenis hebben, en toch bereid is bij een eventuele vereeniging met de Chr. Geref. deze besluiten weer aan den kant te zetten, p. 6.

In het tweede h.s. bespreekt De Heerma de vraag: wat leert de Chr. Geref. Kerk? Hij houdt hierbij zich zoo dicht mogelijk aan het Rapport 1937 omdat dit maar niet een particulier geschrift, maar een officieel stuk is.

Hij wijst er op, dat de Chr. Geref. Kerk het genadeverbond onderscheidt van het Verbond der verlossing. Het laatste staat in nauw verband met de verkiezing. Het genadeverbond is opgericht in den tijd „Bondelingen zijn niet alleen de uitverkorenen maar allen, die leven op de erve des Verbonds en aan wie het teeken en zegel des verbonds rechtens is toegediend”, p. 7.

De Heilige Doop is voor al de bondelingen teken en zegel van de heilsbelofte Gods aan hen, niet van eenige zaak, die in ons zoo gevonden worden.

Wij kunnen en mogen niet meegaan met de leer van een scholastieke theologie, waarbij het Verbond der genade geheel en al onder de beheersing van de verkiezing komt te staan, en waarin het uitverkoren zijn de absolute voorwaarde wordt voor het bondeling zijn. In die lijn gaat men spreken, van uitwendig en inwendig verbond of de verschijning tegenover het wezen, ja men moet zelfs durven spreken van schijnverbond en schijndoop, p. 8.

De eenheid van Oud- en Nieuw Testament wordt met

het rapport van 1937 krachtig gehandhaafd. De doop is in de plaats der besnijdenis gekomen. De kinderen worden gedoopt op dezelfde beloften als in Israël de kinderen werden besneden (art. 34 Ned. Gel. Belijd.).

Belangrijk is, wat De Heerma schrijft over de belofte des verbonds. Hij toont aan, dat in de Geref. Kerken het doopen op grond van veronderstelde wedergeboorte en op grond van het bevel en de belofte Gods zakelijk het zelfde is. „Minder juist” beteekent „niet zoo juist als”. Duidelijk wordt aangewezen dat belofte in de Schrift niet altijd is een goddelijke verklaring van wat Hij vast en zeker doen zal. Mogelijk is het de belofte *nā* te laten, d.w.z. in de ongelooftigheid des harten niet aan te nemen. Met instemming wordt uit het rapport 1937 aangehaald: „Het is mogelijk, dat de bondeling moedwillig breekt met het Verbond en met den God van het Verbond en dien den rug toekent en dat doende ontvangt hij geen deel onder de erfgenen der genade. Door zijn ongehoorzaamheid sluit hij de hemelpoort voor zich zelf toe. Zoo kan men dus in het Verbond zijn en er zich uit onttrekken; in den wijstok christi ingeënt zijn en afgehouwen worden Joh. 15:6, Rom. 11:17, 18, 21, 22 Hebr. 10:29 2 Petr. 2:1. De wrake des Verbonds zal deze verbondsbrekers, die geweigerd hebben de erfenis aan te nemen, zeker treffen en hun oordeel zal des te zwaarder zijn” p. 11.

Er wordt op gewezen dat de Chr. Geref. Kerk handhaaft het onderscheid tusschen schenking (in de belofte) en deelachtigmaking (in de toepassing des heils in wedergeboorte, geloof en bekeering).

Hij bestrijdt de meening van het Praeadvies, dat de doop uitsluitend een verzekering is aan de uitverkorenen, wil ik aan deze uitdrukking aandacht schenken mede in verband met de kritiek, die in de Chr. Geref. Kerk op dit rapport is gekomen blijkens de Acta van 1937. De bedoeling van de uitdrukking is duidelijk, zooals ook in het rapport gezegd wordt: zal iemand in het verbond *blijven* en de zegeningen van het genadeverbond in onderwerpelijken zin bezitten, zoo moet het komen tot inwilliging van het verbond” p. 14.

Sterke nadruk wordt gelegd op de beteekenis van de prediking van het Evangelie voor de inwilliging des verbonds. Gewezen wordt op de verplichtingen des verbonds. Dit zijn geen verplichtingen om in het verbond te komen. Dan waren de kinderen buitengesloten. Met instemming wordt aangehaald uit de acta van Dordt de meening van Polyander, Thysius en Walaeus, dat de kinderen der geloovigen, stervende in hunne kindsheid, onder de uitverkorenen moeten gerekend worden, dewijl zij genadiglijk van God uit dit leven verlost worden, eer zij de voorwaarden zijns verbonds verbroken hebben, p. 17.

De Heerma wijst er op, dat de Chr. Geref. Kerk het genadeverbond onderscheidt van het Verbond der verlossing. Het laatste staat in nauw verband met de verkiezing. Het genadeverbond is opgericht in den tijd „Bondelingen zijn niet alleen de uitverkorenen maar allen, die leven op de erve des Verbonds en aan wie het teeken en zegel des verbonds rechtens is toegediend”, p. 7.

De Heilige Doop is voor al de bondelingen teken en zegel van de heilsbelofte Gods aan hen, niet van eenige zaak, die in ons zoo gevonden worden.

Wij kunnen en mogen niet meegaan met de leer van een scholastieke theologie, waarbij het Verbond der genade geheel en al onder de beheersing van de verkiezing komt te staan, en waarin het uitverkoren zijn de absolute voorwaarde wordt voor het bondeling zijn. In die lijn gaat men spreken, van uitwendig en inwendig verbond of de verschijning tegenover het wezen, ja men moet zelfs durven spreken van schijnverbond en schijndoop, p. 8.

De eenheid van Oud- en Nieuw Testament wordt met

GEREF. KERKEN

(onderhoudende art. 31 K.O.).

TWEETAL te Zeist: H. Dijkstra te Maartensdijk en J. Waagmeester te Murmerwoude.

BEROEPEN te Amsterdam-C: A. Veldman te Leiden.

Te Haarlem: L. Doekes te Peijenoord.

Te Helpman: H. J. Schilder te Bergschenhoek.

Te Kommerzijl (in combinatie met Niezijl): H. Bouma te Niezijl.

Te Zeist: H. Dijkstra te Maartensdijk.

AANGENOMEN naar Heemstede: J. Keizer te Krommenie.

Naar Hengelo: J. W. Smitt te Veere.

Naar Kommerzijl (in combinatie met Niezijl): H. Bouma te Niezijl.

BEDANKT voor Amersfoort (vac. prof. B. Holwerda): P. K. Keizer te Groningen.

Voor Dordrecht: J. Keizer te Krommenie.

Voor Helpman: H. J. Schilder te Bergschenhoek.

Voor Baarn: E. Th. v. d. Born te Amersfoort.

Voor Amsterdam-Z. en voor Spakenburg: J. A. Vink te Berkel en Rodenrijs.

AFSCHEID EN INTREDE

Na bevestiging door Ds B. A. Bos van Voorburg met Openb. 11:1-4 deed cand. C. v. d. Jagt gekomen van Rijswijk, intrede te Voorschoten met 2 Petr. 1:19.

GRONINGEN. — Prof. P. Deddens nam alhier afscheid sprekende over Judas 3b.

LOOSDUINEN—APELDOORN. Ds J. Smelik is voornemens wegens vertrek naar Apeldoorn Zondag 20 Jan. a.s. afscheid te nemen van 's Gravenhage—Loosduinen.

HOEK—ROTTERDAM. — Ds Joh. Francke te Hoek is voornemens 27 Jan. a.s. intrede te doen te R'dam—Delft, na 24 Jan. tevoren aldaar te zijn bevestigd door Ds Herm. Knoop.

HEEMSE. — In een vorig bericht gaf men als verhouding inzake de vrijmaking aldaar aan 13 (pro) — 4 (contra). Dit moet zijn 14—4.

LUTTEN. — Te Lutten zijn de ambten ingesteld en de ambtsdragers bevestigd (drie ouderlingen en twee diakenen).

LEEUWARDEN. — Het adres van den kerkeraad is: S. J. Hoornje Scriba, Spoorstraat 40.

VLAARDINGEN. — Men meldt ons, dat het aantal der met dr. Bos zich vrijgemaakt hebbende ouderlingen inmiddels tot 7 gestegen is. Vier diakenen zijn in het ambt bevestigd. De opkomst onder de prediking is zeer goed.

HEEMSTEDEN. — Het adres van de Lector-Commissie der Geref. Kerk onderh. art. 31, Heemstede is: K. Sas, Zandvoortschelaan 179, post Aerdenhout, telef. Haarlem 26407.

HAREN (Gr.). — Met ingang van 25 Nov. j.l. worden de Godsdienst oefeningen van de Geref. Kerk te Haren (onderhoudende Art. 31) gehouden in het kerkgebouw der Ned. Hervormde Gemeente hier ter plaatse, en niet meer in de drukkerij van broeder H. Knoop.

Het adres van den scriba van de Geref. Kerk te Haren is: B. Jager, Middelhorst 9a, Haren (Gr.).

De Heere schonk ons een zoon, dien we
DIRK JAN

noemen.

Ds en Mevr. VERWOERD—
WIERENGA.

Kockengen, 18 Dec. 1945.

Verloofd:

REINA J. v. DORP

en

JACOB E. STAHLIE

Zuidlaren „Dennenoord”.

Vlaardingen, Messchaertplein 60.

Het behaagde den Vader der Geesten tot zich te nemen ons kerkeraads-lid

JAN MEIJER

Veel jaren heeft hij met trouwe toewijding den Heere in het ambt gediend als ouderling, de laatste jaren als scriba. Wij gelooven dat de Koning der Kerk zijn kerkvergaderend werk voortzet, ook al vallen de beste instrumenten weg.

Namens den Kerkeraad van de Geref.

Kerk van Haarlemmermeer O. Z.

Ds F. MUL Praeses.

B. GROSSEURT w.n. Scriba.

19 December 1945.

ADVIES INZAKE GEZINS- EN

OUDENDAGSVERZORGING

A. VEGTER ASSURANTIEBEZORGER

L. v. RUSTENBURG 2, VOORBURG, TEL. 778168

DEGELIJK SCHRIFTELIJK ONDERWIJS.

Middenstandsdiplooma; Algemeene Ontwikkeling (Taal, Rekenen, enz.); Associatiediplooma's (Boekhouden, Ned., Eng. en Duitse Handelscorrespondentie). Vraag prospectus aan:

INSTITUUT ADOR — LISSE.

BUROU „ELFRE”, Ederveen (Geld.)

maakt een GELEGENHEIDSGEDICHT

voor U à drie cent per regel.

De R.B. SERIE (Reformatie-Boeken-Serie) Komt weer

Vier lange jaren onthield ons de Duitse bezetter het goede boek. Maar we zaten niet stil! We hebben een keur-collectie voor de eerstvolgende jaargangen en we bleven trouw aan ons devies:

„Het beste boek voor den laagsten prijs”.

Per deel kost de R.B.-Serie f 2.50

Binnenkort geven wij ons programma.

Laat U inschrijven als abonné bij den boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V.
GOES

Voor onze zieken

is een abonnement op de preekenserie

„Wederkeer”

een uitkomst.

abonnementsprijs per halfjaar verlaagd tot f. 3.—

★

Hendrik de Cockstichting

Groningen

TE KOOP:

60 studieboeken van bekende

schrijvers, ook bij gedeelten.

J. RUMPH — WESTERBORK (Dr.).

BEGRAVENISONDERNEMING.

A. KOPPIER, HARDERWIJKSTRAAT 203

s Gravenhage. Telefoon 333289

(Koster Kerk West.)

Iedere abonné op

DE REFORMATIE

is in de gelegenheid een ex. van het boek

BEZET BEZIT

te bestellen. Prijs f. 6.—

Adres: Schildercomité K. C. v. Spronsen.

Kemink en Zoon. Over den Dom - Utrecht